

Náročné profese čeká zásadní zlom: Vláda vybírá ze tří řešení pro dřívější důchod

O tom, kdy budou moci do důchodu odejít lidé z takzvaných náročných profesí, a kdo do nich vůbec bude spadat, není jasno a zřejmě ještě nějakou dobu jasno nebude. Vláda si chce počkat na výsledky z jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatelů, které mají při konečném nastavování systému napovědět, které profese budou nárok na dřívější odchod do důchodu potřebovat.

Ministr Aleš Juchelka.

[Václav Lang](#) | 31.5.2026

„Máme tady celou řadu předčasných důchodů, protože ti lidé už nemohou,“ lamentoval v první polovině měsíce na tiskové konferenci po jednání tripartity ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka.

Jak web České důchody nedávno informoval na základě dat od České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ), zájem o [předčasný odchod](#) do starobního důchodu je skutečně v letošním roce enormní. Už za první tři měsíce roku 2026 dosáhl počet žádostí více než poloviny celkového počtu z předchozího roku a meziročně se jedná o více než dvojnásobný nárůst u jednotlivých měsíců.

„Jsme náročnou ekonomikou, která předčasné důchody využívat musí, protože jsme nejprůmyslovější zemí v rámci EU,“ podotkl Juchelka. Ale také zdůraznil, že vláda Andreje Babiše „je velmi pragmatická, založená na datech a na číslech, a proto budeme čekat na jednotné měsíční hlášení zaměstnavatelů u náročných profesí“.

Nemá to konce, kritizují zaměstnavatelé

Povinnost zaměstnavatelů pravidelně podávat toto hlášení s detailními informacemi o zaměstnancích platí od dubna a poprvé bylo nutné jej odeslat 20. května.

„Aktuálně pracujeme na systému, který je do velké míry revoluční,“ naznačil na květnové tiskové konferenci ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, podle nějž bude mít vláda k dispozici propojená data ze zdravotnictví a sociální oblasti, navíc budou schopni ke konkrétním profesím přiřadit konkrétní zdravotní následky a čerpání péče.

„To znamená, že budeme schopni vydefinovat, že například lidé pracující v nějakém průmyslu mají určité dopady na zdraví. Budeme to mít podloženo daty,“ avizoval. Kdy přesně tomu tak bude, nezmínil, ale na základě dalších vyjádření se dá očekávat, že koncem letošního nebo začátkem příštího roku.

„Vlády toho za posledních 35 let (ohledně náročných profesí – pozn. red.) moc neudělaly, bohužel, proto my jsme už netrpělivi. Rozumíme tomu, že chce ministerstvo práce data, my si určitě v této souvislosti počkáme na ta data, tady nebudeme tak netrpělivi, ale je to tak asi rok, víc opravdu nemá smysl čekat,“ přisadil si po jednání tripartity šéf Českomoravské konfederace odborových svazů Josef Středula.

Výsledkem květnového rokování vlády se sociálními partnery na téma náročných profesí bylo, že se o něm bude dál debatovat na dalších setkáních. „Nakonec i ta dnešní debata na tripartitě ukázala, že to nemá konce. Ve chvíli, kdy se dohodnete na nějaké profesi, přijde někdo s další. Já ani nebudu zmiňovat, jak veselé příhody jsme tam dneska diskutovali, kdo všechno by nakonec mohl mít ten předdůchod,“ komentoval debatu Jan Rafaj, prezident Svazu průmyslu a dopravy, jenž na tripartitě zastupuje zaměstnavatele.

Tři varianty na stole

Zatím tedy není příliš jasné, kteří pracovníci budou moci odejít do důchodu dříve a jak se budou dřívější důchody pro náročné profese hradit. Aktuálně mohou jít dříve do důchodu pracovníci nejrizikovější čtvrté kategorie, zdravotničtí záchranáři a podnikoví hasiči po odpracování 2200 směn. Zaměstnavatel za ně platí odvody pět procent navíc.

Lidem ze třetí kategorie, kteří odpracují v chladu, teple, s fyzickou zátěží či vibracemi alespoň tři směny za měsíc, musí zaměstnavatel spořit čtyři procenta vyměřovacího základu na předdůchod.

Ministerstvo práce připravilo na jednání tripartity tři možné varianty řešení náročných profesí. První z nich počítá s dřívějším odchodem do důchodu od státu, další s tím, že by jim zaměstnavatelé povinně spořili na stáří, a podle třetí by měla část pracovníků nárok na dřívější penzi a část na příspěvky na spoření od zaměstnavatelů. Zároveň by se v každé této variantě rozšiřoval okruh dotčených pracovníků.

„Jedna varianta říká, ať jsou náročné profese z třetího pilíře, další ať jsou pouze z prvního, a potom je tam kombinace. Já se přikláním spíše k té kombinaci, právě z toho důvodu, že ministerstvo financí – a bylo to tam (na jednání tripartity – pozn. red.) avizováno paní vicepremiérkou Schillerovou – připravuje změny právě ve třetím pilíři,“ shrnul tři možnosti ministr Juchelka. Ministrův financí Alena Schillerová skutečně už dříve informovala o tom, že chce zásadně zatraktivnit soukromé [penzijní spoření](#).

Roman Ďurčo, Jan Rafaj a Josef Středula po jednání tripartity.

Mezi sociálními partnery ale shoda nepanuje. „Jednoznačně jsme za odbory odmítli, že to bude financováno ve třetím pilíři. Chceme, aby se náročné profese přesunuly do prvního pilíře,“ řekl šéf odborového svazu KOVO Roman Ďurčo. „Náročné profese si po těch letech zaslouží nějakým způsobem odcházet do důchodu dříve, tak aby opravdu nespádaly do jiného systému, ať je to systém sociálních dávek nebo nemocenského pojištění,“ dodal.

Jan Rafaj je naopak toho názoru, aby se podpořil právě třetí pilíř. „Chceme tady stabilní systém, který povede k tomu, že i ve firmách budeme v rámci kolektivních vyjednávání a zvedání mezd přispívat i do dobrovolných důchodových systémů, tak ať zaměstnanec může rozhodnout, kdy půjde do důchodu, jestli předčasně, nebo standardně,“ prohlásil.

Jiří Horecký, prezident Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, v [rozhovoru](#) pro České důchody predikoval, že data z jednotného měsíčního hlášení můžeme očekávat v závěru letošního roku, případně počátkem toho dalšího. „Až budeme mít data z jednotného měsíčního hlášení a budeme vědět, ve kterých profesích jací zaměstnanci mají jaké zdravotní komplikace, diagnózy, počet pracovních neschopností, důvod pracovní neschopnosti, úrazy, nemoci z povolání, tak pak otevřeme debatu nad tím, jestli rozšiřovat předdůchody, respektive příspěvek na ně, do třetího pilíře, nebo zvýšené sociální pojistné,“ uvedl.

Tripartita se má nedořešenými sociálními otázkami zabývat znovu na svém příštím jednání 20. července. Se zavedením nové úpravy u náročných profesí počítá od roku 2028, společně se snížením zastropování věku pro odchod do důchodu na 65 letch.